

DAWID KOSTECKI¹

Sprawozdanie z sympozjum

W dniu 15 stycznia 2024 r. w trybie hybrydowym odbyło się pierwsze zimowe sympozjum prawnicze zatytułowane *Rozmowy o teorii i filozofii prawa – trzy projekty badań*. Wydarzenie, którego celem było zaprezentowanie projektów badań doktorskich oraz dyskusja nad nimi, zostało zorganizowane przez Prawnicze Interdyscyplinarne Centrum Badawcze Akademii Leona Koźmińskiego oraz redakcję kwartalnika „Krytyka Prawa. Niezależne Studia nad Prawem”. Sympozjum otworzyła Pani prof. dr hab. Jolanta Jabłońska-Bonca, która przedstawiła sylwetki prelegentów oraz wprowadziła licznie zebraną publiczność – pracowników badawczo-dydaktycznych ALK oraz studentów – w charakter przedsięwzięcia naukowego.

Jako pierwszy głos zabrał mec. Krzysztof Freliszka – adwokat, partner w FG&K Adwokaci Radcowie Prawni sp. p. z siedzibą w Warszawie – z wystąpieniem: *Rola kłamstwa w pracy adwokata*. Prelegent zwrócił uwagę, że przygotowywana dysertacja wypełnia swoisty obszar *terra incognita*, łączący w sobie walory teoretyczno-praktyczne. Autor planuje przeprowadzić 10 wywiadów pogłębionych z odpowiednio przygotowywanymi pytaniami, które wraz z analizą orzecznictwa będą stanowić podstawę do analizy kłamstwa w trzech wymiarach: kłamstwa w stosunku do sądów, do klientów, do przedstawicieli innych zawodów prawniczych.

Kolejnym mówcą był Tomasz Grudziński – doradca podatkowy, Prezes Zarządu BDB Consulting sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi, który w swojej dysertacji będzie poruszał następujące zagadnienie: *Błędna wykładnia przepisów w procesie stosowania prawa*. Prelegent podkreślał, że temat już na pierwszy rzut oka jest niezwykle aktualny. Jego zdaniem złożoność rzeczywistości społecznej pokazuje, że zupełność i koherencja systemu prawa są niemożliwe do osiągnięcia. Tradycyjnie pojmowany pozytywizm nie spełnia pokładanych w nim oczekiwań, zaś rozważania aksjologiczne o prawie zdają się zyskiwać na znaczeniu. Często się zdarza, że w systemie prawa pojawiają się błędy, m.in. w wyniku niewłaściwej interpretacji przepisów prawa. Prelegent omówił ten fenomen na dwóch przykładach: art. 398³ k.p.c. oraz

¹ Dawid Kostecki – Akademia Leona Koźmińskiego (Polska); e-mail: dkostecki@kozminski.edu.pl; ORCID: 0000-0002-8132-997X.

174 pkt. 1 p.p.s.a. Skarga kasacyjna stanowi modelową instytucję prawną, która pozwala na niwelowanie błędów oraz może stanowić pierwszy punkt do znowelizowania przepisów w celu uniknięcia podobnych błędów w przyszłości.

Z kolei Marek Kądzielski – prawnik, filozof, lingwista – wystąpił z referatem *Parafraza sądu jako wzór tłumaczenia uwierzytelnionego*. W swoim wystąpieniu wskazywał na dotychczasowe własne doświadczenia związane z pracą tłumacza, podkreślając, że najważniejszym zadaniem tłumacza jest wierne oddanie pierwotnej semantyki tekstu. Zachodzi tu swoiste podobieństwo do zawodu notariusza, którego zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa obrotu prawnego. Ta paralela profesji stała się dla prelegenta inspiracją do pogłębionych badań nad procesem sądowym, w którym język jest jedynie narzędziem, systemem znaków, za pomocą którego powinniśmy zrealizować podstawowe zasady prawa. Autor postuluje odejście od wyłącznie lingwistycznego pojmowania języka, zaś rekomenduje podejście komunikacyjne i holistyczne.

Po serii wystąpień nastąpiła krótka przerwa, po czym prelegenci otrzymywali serię pytań, uwag, komentarzy oraz sugestii związanych z ich planami badawczymi. Wśród licznych pytań pojawiły się następujące: jakie są granice dopuszczalności kłamstwa w pracy adwokata? Czy refleksja na temat błędnej wykładni w procesie stosowania prawa będzie dotyczyć również prawa karnego? Jak tłumaczyć prawo w dobie globalizacji i różnic kulturowych? Czy wykorzystywanie ChatGPT nie niesie ze sobą śmierci zawodu tłumacza?

Niezwykle frapującym zagadnieniem poruszonym przez studentkę pierwszego roku prawa była kwestia statusu, praw i sposobu reprezentacji osób głuchoniemych przed sądem. Słuchacze oraz prelegenci byli zgodni, że opisany przypadek może stanowić przyczynek do pogłębionego interdyscyplinarnego dyskursu naukowego podczas kolejnego spotkania.

Na zakończenie sympozjum głos zabrała Pani prof. dr hab. Jolanta Jabłońska-Bonca, która podsumowała obrady, wskazała na złożoność podejmowanej przez prelegentów problematyki oraz życzyła im wytrwałości w pisaniu dysertacji doktorskich. Spotkanie naukowe stanowiło zachętę dla wszystkich uczestników do poszukiwania i odkrywania fascynujących ścieżek teorii i filozofii prawa.